

Dušíčkové rozjímání

Kroky mnohých z nás, v těchto dnech, směřují na hřbitovy. Přicházíme ke hrobům svých blízkých. Lovíme v paměti osoby, s kterými byly propojeny naše životy. Zapalujeme svíčku, modlíme se. Prodléváme u pomníků a je nám dobře. Zastavil se zde čas a pokoj, jež pociťujeme, navozuje místo samé. Hřbitov je „země svatá“, posvěcena svěcenou vodou a modlitbami pozůstalých.

Modlitby naše směřují k Bohu, Marii i svatým. Posledně jmenovaným patří obzvláště 1. listopad: *Všech svatých*. Svatí již přebývají v nebi. Hned vedle zmiňované slavnosti stojí 2. listopad: *Vzpomínka na všechny věrné zemřelé*. Lidově: Dušíčky.

S „Dušíčkami“ jsou spojeny odpustky. V této souvislosti říká kardinál Špidlík: „Někteří si omylem myslí, že tu jde o odpuštění hříchů. Odpustky naopak předpokládají, že hříchy jsou už odpuštěny. Kdo hříchů lituje, vyzpovídá se, napraví, co může napravit, očistí se od viny. Třebaže je obtížen nejtěžšími hříchy, může si být jist, že milosrdenství Boží ho spasí. Neznamená to však, že by ho Bůh za jeho vinu nějakým způsobem nepotrestal zde na zemi nebo po smrti v očistci. Zůstává tedy trest za vinu. Je možno těmto Božím trestům předjet? Křesťanská víra učí, že pokání a dobré skutky usmířují Boha a odvracejí od nás zasloužené tresty.

Pokání koná každý sám za sebe, ale i za druhé. Kristus vytrpěl tresty, které měly postihnout nás. V jeho šlépějích šli Maria, svatí, mučedníci, kající, vyznavači. Tito všichni se modlili a trpěli za prominutí našich trestů. Církvi, mající moc svazovat a rozsvazovat, byl takto dán „poklad“. Může proto (církev) udílet odpustky, tj. prominutí časných trestů, které by měly nás postihnout.

Láska nás pudí, abychom se za sebe modlili. Modlitby a dobré skutky spojené s částečnými i plnomocnými odpustky můžeme přednášet Bohu za ty, jež nás převedli do života věčného. Duše zemřelých jsou nám za tyto modlitby obzvlášť vděčné, jelikož jim usnadníme přístup k nekonečné blaženosti, po které v očistci tolik touží“.

„Odpustky jsou plně klasy, po kterých nyní šlapeme, ale budeme po nich toužit v době očistcového bladu“ (sv. Jan M. Vianney). „Odpustky svědčí o vážnosti viny, která se musí zaplatit až do posledního baláře. Ale svědčí též o velké síle a velkém požehnání, kterým je pro nás společenství věřících“ (K. Adam).

Pro tyto poklady církve a pro lásku k bližním, kež naše nohy směřují častěji na hřbitov a mysl, skutky i oběti povznásejme k Bohu jako vůni příjemnou. Dáváme-li se pro druhé, sami býváme mnohem více obdarováni.

P. Jan

LITURGICKÝ KALENDÁŘ

1. listopadu – čtvrtek	Slavnost VŠECH SVATÝCH
2. listopadu – pátek	VZPOMÍNKA NA VŠECHNY VĚRNÉ ZEMŘELÉ
4. listopadu – neděle	31. neděle v mezidobí
9. listopadu – pátek	Svátek Posvěcení lateránské baziliky
10. listopadu – sobota	Památka sv. Lva Velikého, papeže a učitele církve
11. listopadu – neděle	32. neděle v mezidobí
12. listopadu – pondělí	Památka sv. Josafata, biskupa a mučedníka
13. listopadu – úterý	Památka sv. Anežky České, panny
17. listopadu – sobota	Památka sv. Alžběty Uherské, řeholnice
18. listopadu – neděle	33. neděle v mezidobí
21. listopadu – středa	Památka zasvěcení Panny Marie v Jeruzalémě
22. listopadu – čtvrtek	Památka sv. Cecílie, panny a mučednice
24. listopadu – sobota	Památka sv. Ondřeje Dung-Laca, kněze a druhů, mučedníků
25. listopadu – neděle	Slavnost JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE
30. listopadu – pátek	Svátek sv. Ondřeje, apoštola

MALÁ KATECHEZE – VLK

Znáte pohádku o Červené karkulce? O zlém vlku, který téměř všechny sežral? Vlk vůbec nebývá v pohádkách, bájích a pověstech zvířetem, které stojí na straně dobra. Jak si tuto pozici vlastně „vysloužil“? A koho vlk představuje v Bibli, kde je o něm několikrát zmínka?

Za počátky vlka jako zvířete démonického, loupícího a divokého se musíme vypravit až do staroperského náboženství. V něm stojí vlk jako symbol zla na noční straně života. Vlk jménem Lykos sesílal podle řecké mytologie smrtící mor mezi řecké vojáky, kteří obléhali Tróju. A našli bychom, jak jsme již naznačili, celou řadu dalších mýtů, pohádek a bájí, které vlka popisují jako reprezentanta temných, životu nepřátelských sil. Bible není výjimkou a také zde je vlk v opozici k dobru. Za vlky jsou označováni velmoži vykořisťující izraelský lid (Ez 22,27)

a bezbožní soudci (Sf 3,3). Umírající Jákob přirovnává k vlku Benjamína, když jej označuje za toho, kdo „časně zrána požívá svůj lup, večer pak rozděluje kořist“ (Gn 49,27).

Novozákonní popis představuje vlka jako Zlého, který vpadá do lidského stáda (J 10,12), Ježíš varuje před falešnými proroky – vlky v rouše beránců (Mt 7,15). Když svatý Pavel upozorňuje na nebezpečí čekající mladou církev, používá obratu: „Vím, že po mém odchodu přijdou mezi vás draví vlci, kteří nebudou šetřit stádo“ (SK 20,29).

V pozdější tradici můžeme u sv. Augustina číst: „Kdo je ten vlk, ne-li ďábel?“ Za středověku se pevně věřilo, že vlk je ďáblouvu

oblíbenou podobou a také v umění větší-
nou představuje něco démonského.
Především je však i vlk Božím stvořením

a za to, že i dnes je často používán jako
symbol ďábelského a zlého, vděčí spíše své
nešťastné pověsti.

Zpracováno podle knihy Manfreda Lurkera
Slovník biblických obrazů a symbolů

SVATÝ MĚSÍCE

Sv. Ondřej

Jméno svatého Ondřeje jistě
všichni známe z Písma. Byl
jedním z apoštolů, starším
bratrem Šimona Petra. Spo-
lečně žili v Kafarnau u Ge-
nezaretského jezera a živili se
rybolovem. Ondřej se pozdě-
ji stal učedníkem Jana Křtitele
a nazývá se rovněž „Prvně
jmenovaným“. To proto, že
je z Ježíšových apoštolů jme-
nován jako první.

Ondřej byl tím, kdo seznámil Petra s Je-
žíšem. Oba bratři pak svorně uposlechli
Ježíšovy výzvy: „Následujte mě a udělám
z Vás rybáře lidí“. Hlásání Radostné zvěsti
zavedlo Ondřeje do oblastí kolem Černého
moře a do Řecka. Objevily se zprávy o tom,
že se dostal až do Kurdistánu a Gruzie. Na-
koniec se s největší pravděpodobností usadil
v Patrasu v Řecku. Do doby kolem roku 60
tam evangelium hlásal bez větších obtíží. Po
nástupu císaře Nera se však situace drama-
ticky změnila. Místodržící Egeus Ondřeje

zatkl a snažil se ho přinutit,
aby sloužil pohanským bo-
hům. Světec odmítl a tím
podepsal svůj rozsudek smrti.
Dne 30. listopadu byl ukři-
žován na šikmém kříži, který
se od té doby nazývá křížem
Ondřejovým.

Apoštol Ondřej bývá znázor-
ňován téměř vždy v pokro-
čilém věku s šedivými vlasy
a dlouhým vousem. Na sobě

mívá dlouhou tuniku a plášť. Při znázorňo-
vání na kříži je Ondřej nahý, zakrytý jen be-
derní rouškou. K dalším atributům tohoto
světce patří kniha, svitek, ryba, rybářská síť,
kříž a provaz. Někdy se zobrazuje v kruhu
ostatních dvanácti apoštolů.

Sv. Ondřej je patronem mnoha měst a zemí,
patronem rybářů a obchodníků s rybami,
řezníků a horníků. Bývá vzýván při bolestech
krku, křečím a růži (tzv. Ondřejova nemoc),
ale je i přímluvcem za dobrou svatbu.

(Lukáš Volný)

AKTUALITY Z FARNOSTI

- Před adventem připravujeme na faře vázání adventních
věnců. Termín bude upřesněn v ohláškách.

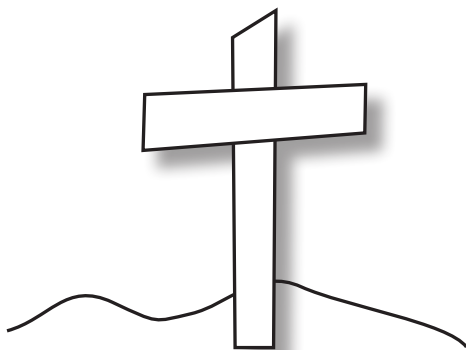
STRÍPKY

Kříže na našich cestách

Provázejí nás od našeho narození po celý náš život. Kříž je symbol křesťanství, ale promlouvá ke všem kolemjdoucím, ať je to kdekoli, kde je umístěn. Setkání s ním má různé formy pocitů. Například radostné – při křtu, duchovní – mše svatá, vážné – úmrtí.

Uvědomil jsem si to při nedávném výstupu na Lysou horu v Beskydech. Víím, že tento kříž byl umístěn kousek pod vrcholem jen nedávno, ale zjistil jsem, že toto místo začíná být počátkem pomyslného hřbitůvku, tak, jak tomu je v Tatrách pod Ostrvou.

Ten kříž na Lysé hoře, na trase od Malenovic a Ostravice, mě vždy povzbudí a potěší, že ještě mohu jít kolem nahoru, že mi to náš Pán dovolí.

Díky Bohu za takéto kříže. Kéž by jich přibývalo na našich cestách. Přeji vám stejnou radost na vašich cestách.

(Metod Wirth)

KNÍŽNÍ OKÉNKO

Hrdina. Kolik síly se skrývá v tomto slově. Od nepaměti byli lidé, kteří se proslavili v boji nebo výjimečnými činy, po celá staletí oslavováni ústní, později i písemnou tradicí. Vždy jsme potřebovali vzory, které by nás pozvedávaly od všednodenních starostí k vyšším cílům. V dnešní medializované době se pozornost obrací především na nejrůznější sportovní idoly, popstar nebo celebrity.

Jsou však hrdinové, kteří nikdy sami po slávě netoužili. Přesto byli postaveni před rozhodnutí, které navždy změnilo život nejen jejich, ale i těch druhých. O nich hovoří knížka Jaroslava Kopeckého *Hrdinství pro každý den*. Přáním autora bylo představit čtenářům jejich osudy, pro každý den

v roce alespoň jeden. V této knize nás seznámuje s prvními třiceti. V krátkých kapitolách nám předestře nejen životní příběh, ale také zajímavé a zábavné okamžiky takových zvukných jmen, jako např. Jan XXIII., Maxmilian Kolbe, Don Bosco, kardinál Beran či mladým lidem důvěrně známý P. G. Frassati. S některými jmény se zde setkáme možná poprvé. O to více se nás dotknou a my se na chvíli zastavíme v tichém úžasu. Ano, to je hrdina. Modesta Ravassová, J. O. Azueta, Paul Gauthier a další... Hrdinství, které prokazovali každý den v lásce k potřebným.

(Margareta Špoková)

OKÉNKO PRO DĚTI

Ahoj děti,
barevný podzim v plné
parádě, to je krása. Neznám ani
jednu želvičku, která by podzim
neměla ráda.

Listopadové pranostiky

- » Když o Všech svatých zima nemá moci, tak o svatém Martině o půlnoci.
- » Utní z buku třísku: je-li suchá, bude zima tuhá; je-li však vlhká, bude zima mokrá.
- » Chodí-li se v adventě bez kožícha, bude se v postě jistě nosit.

a začátku listopadu si připomínáme všechny zemřelé. Vzpomeňte ve své modlitbě na všechny děti, které už nežijí, i na ty, které zemřely ve víře v Boha.

v průběhu tohoto měsíce oslavíme také Ježíše Krista Krále.

V osmisměrci vyhledej podtržená slova ve stejném tvaru, jakým jsou napsána v úryvku z Písma svatého (Jan 36–37). Tajenka: **Ježíš Kristus je...**

V	S	K	K	A	Ž	D	Ý	Ř	E	K	L	R
Y	A	P	R	A	V	D	Y	Á	L	D	E	L
D	L	T	Á	L	I	P	R	O	T	O	Š	Ě
Á	H	S	L	U	Ž	E	B	N	Í	C	I	D
N	A	R	O	D	I	L	T	Ě	V	S	Ř	Ě
M	K	S	V	Ě	D	E	C	T	V	Í	P	V
O	R	N	S	J	Ů	M	O	J	E	A	V	O
J	Á	Ě	T	K	M	Y	Ě	D	V	A	R	P
I	L	A	V	O	J	O	B	M	E	S	J	D
J	E	Ž	Í	Š	Y	L	S	D	U	T	D	O

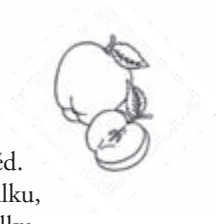
Ježíš řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby mé království bylo z tohoto světa, moji služebníci by bojovali, abych nebyl vydán židům, mé království však není odtud.“ Pilát mu řekl: „Jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ty sám říkáš, že jsem král. Já jsem se přece proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

Lístí

Padá listí, zlaté, rudé,
je ho plná zahrada.
A co potom padat bude,
až to listí opadá?
Potom bude padat sníh,
co ho bude na větvích,
jen to slunko bude rudé!
(František Hrubín)

Ježek, jablka, vlk a Karkulka

Ježek čeká v lese vlka,
že si přijde pro jablka.
Čeká, čeká, jí a jí,
už jen dvě mu zbývají.
Pak si vzpomněl na oběd,
z těch dvou ještě jedno sněd.
Když vlk přišel, dal mu půlku,
druhou schoval pro Karkulku.

Co je to?

Ve dne malá jako myš,
v noci všechno přerostu,
když mě vidíš,
nevidíš.
Co je to?

mmn

Do šatů mě nabíráš,
pak přede mnou zavíráš,
v teple pro mne slzí oči,
vše se za mnou venku točí,
beru s hlavy klobouky,
nepouštěj mne do mouky.
Co je to?

nnn

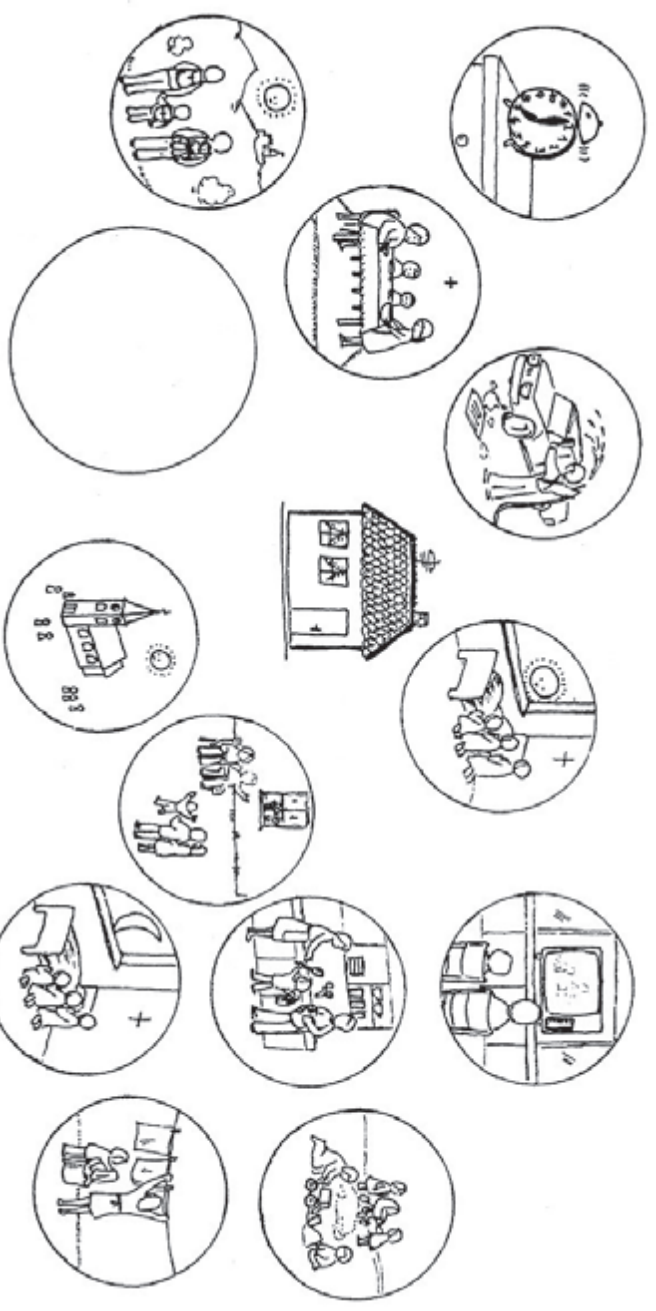
Spoj písmenka od A po Z
a obrázek vybarvi

Odpovídá úryvek z Lukášova
evangelia (15,4–7) obrázku?

MÁME RADOST, ŽE JE NEDĚLE

Do vlničko kolíčka namaluj, co jsi v neděli dělal. Jsi kolíčka jsi jdu v neděli poradě. Je tu i máč, co si neděli napravíš?

Vybarvi obrázky podle čísel

1– červená

2– světle modrá

3– oranžová

4– žlutá

5– hnědá

...z deníku želváka Oskara

Jak jsem slavil narozeniny

Narodil jsem se na podzim. Možná proto mám podzim a barvy padajícího listí tolik rád. Nevím kolikátého, ani kterého roku, ale maminka s tatínkem to vědí. Když má některé zvířátko narozeniny, chystá se veliká oslava. Mně s ní pomáhal tatínek, sestřička Ema i maminka. Kvído je ještě moc malinký, ale až vyrostete, určitě přidá packy k dílu. Maminka pekla dort a chystala všelijaké dobroty. Slůněti Bimbovi nasypala na hromadu pytel burských oříšků, opičkám banány, želvičkám salát, zajíčkům mrkvičku, zkrátka, aby si každé zvířátko pochutnalo. Tatínek plánoval a rozkresloval soutěže pro kamarády a já s Emou jsme čekali, až tatínek prozradí, co to bude a jak mu můžeme pomoci. Předal nám plánky a už jsme podle nich stříhali, lepili a kreslili. Kvído chtěl taky pracovat, a tak se nám pořád pletl pod nohy. Občas se na něco přilepil a divže ho Ema nestříhla do ocásku. Raději odešel

bagrovat na pís-koviště. Celé dopoledne jsme se činili a po obědě už přišli kamarádi. Každý nesl nafukovací balónek a dáreček, na-

konec mi přála maminka s dortem v pac-kách. Hned jsem sfoukl svíčky a rychle jsme se do něj pustili. Za chvilinku nezbyl ani drobeček. Potom jsem postupně rozbalil všechny dárečky. Divil jsem se hned z počátku, že mají všechny stejný tvar a po sundání balícího papíru jsem na to přišel. Miluji kopání, házení a pinkání s míči a každý kamarád mi chtěl udělat radost. Dostal jsem dvanáct balóneků různých velikostí i barev a k tomu dvanáct nafukovacích. Až vám, děti, pochybí míče, dejte vědět. Pac a pus, Oskar

(Lenka Volná)

OKÉNKO PRO RODIČE

Někdy vychováváme, aniž o tom víme...

Jako malá holka jsem ráda pozorovala svého dědu „třebovského“, když pracoval na zahradě. Dodnes vidím, jak vždycky v poledne, když se rozezněly kostelní zvony, přerušil veškerou práci, smekl jinak nezbytnou čepici, takovou placatou kšiltovku, a pověsil ji na násadu rýče, na plot nebo na strom. Otočil se směrem ke kostelu a modlil se modlitbu Anděl Páně. Při

pasáži „...a Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi...“ poklekl, i když to často bylo přímo do hlíny.

Nepamatuji se už, jestli jsem se vždycky přidala, nebo jestli jsem zrovna „musela někam běžet“. Jedno dnes ale vím jistě. Byla to vlastně výchova k víře, modlitbě a pokoře před Bohem.

(Broňa Volná)

TEOLOGICKÉ OKÉNKO

Teologie a Duch svatý

Mnohokrát jsem slyšel, že docházelo v dějinách církve k rozporu mezi Duchem a teologií. Co k tomu dodat? Teologie byla často vnímána více jako rozumová záležitost. Bylo tomu tak vždy? Problém mohl nastat s přehnaným přeceňováním rozumové složky v teologii. Toto přeceňování mělo vliv na zrod jisté krize „vlády rozumu“ koncem středověku. Tato krize však do jisté míry trvá dodnes. Typickým plodem této krize by se mohlo považovat období tzv. manualistické teologie. Vrcholem manualistické teologie bylo období okolo tridentského koncilu. Manualistickou teologií je nazýván metodicky přesný způsob autoritativně vyjadřovaných pravd víry. Tato teologie nebyla příliš nakloněna kritice ani samotnému spekulativnímu přístupu, jakého jsme svědky u sv. Tomáše. Největšího systematického prohlubování zjevených pravd ve světle živé zkušenosti církve jsme mohli být svědky pouze v období apoštolském a okolo velkých ekumenických koncilů. Toto si uvědomili i naši koncilní otcové – změna v teolo-

gickém přístupu (srov. OT 16).

Právě II. vatikánský koncil reagu-

je na dosavadní snahu po obnově v církvi.

Dovolím si zde odcitovat celý odstavec z knihy *TEOLOGIE AGAPÉ* od jednoho z největších českých teologů, kterým byl Josef Zvěřina. Sám se bytostně zabýval církevní obnovou v Duchu, jak to požadoval II. vatikánský koncil (srov. LG 9;12).

Citují: Teologie musí být službou z Ducha a v Duchu. Má co říci dnešní době o Duchu svatém? Znamení Ducha v přítomné době ji předběhla, budí ji ze staletého spánku. Nebývalou měrou a zvláštními způsoby oživil zkušenost Ducha. Není pak teologie zbytečná? Ale již na počátku církve byl Duch; Duchem církev prvotně žila – a teprve potom vznikala nauka. Byla nutná, ale poznali jsme její slabiny: byla obranná, uzavřela se do věží ze slonoviny intelektualistických nebo mysticko-asketických. Dnes potřebujeme teologii, která

nebude zhášet Ducha (1 Sol 5. 19), ale naopak jej bude vzývat, ctít a oslavovat (I. sněm cañhradský). Bude hledat znamení Ducha a bude pomáhat rozlišovat Ducha od duchů lidských. Nebude se obracet do minulosti, ale bude žít přítomností Ducha. Otevře se živému oslovení Ducha. Pochozí dynamiku charismat, nutnost Ducha

pro apoštolské svědčení a živé společenství. Bude se starat o prožívání Ducha ve svátostech. Vzývat Ducha pro služby a vedení církve, pro krásná přátelství lidí, pro vzájemnou úctu národů a velikou jednotu lidstva v Boží lásce.

(Ivo Křížka)

RECEPTÁŘ

Mokrá kokosová buchta

Pokračujeme v receptech, u kterých nepotřebujeme váhu, ale postačí nám obyčejný hrnek.

Ingredience:

2 hrnky polohrubé mouky
1 hrnek moučkového cukru
1 prášek do pečiva
2 celá vejce

½ hrnku oleje
1 hrnek kokosu
½ hrnku moučkového cukru
1 šlehačka

Smícháme 2 hrnky polohrubé mouky, 1 prášek do pečiva, 1 hrnek moučkového cukru, 2 celá vejce, 1 hrnek mléka, ½ hrnku oleje.

Hmotu nalijeme do vymazaného a vysypaného pekáčku. Povrch posypeme směsí, která se skládá z 1 hrnku kokosu a ½ hrnku moučkového cukru. Potom vše pečeme při 150° C asi 35 minut. Po vyjmutí z trouby polijeme buchtu šlehačkou.

Dobrou chuť přeje Majka Dostálová

Nezapomeňte poslat nebo dodat jakýkoliv osvědčený vánoční recept!

MANA – Měsíční Aktuality Naší fArnosti, vydává Římskokatolická farnost Ostrava-Třebovice,
V Mešníku 5100, 722 00 Ostrava-Třebovice, tel.: +420 596 964 942

<http://www.volny.cz/trebovice.fara>

Evidenční číslo: MK ČR E 16325

Kontaktní osoba: Lukáš Volný, e-mail: lvolny@volny.cz

Náklady na výrobu a tisk jsou Kč 5,-

Uzávěrka příštího čísla je 15. 11. 2007